

Saksdokumenter:

Visjonsdokument: Mer himmel på jord

Innspill til Årsplan 2016

Sammendrag

Sekretariatet i Avdeling for Økumenikk og internasjonale spørsmål ønsker innspill fra Rådet til prioriteringer og planer for arbeidet i 2016. Virksomheten til Mellomkirkelig råd (MKR) brer seg over et stort fagfelt, noe som nødvendiggjør bevisste prioriteringer.

Raske endringer i utviklingen av Den norske kirke i det flerkulturelle norske samfunnet og internasjonalt på områder som har med religion å gjøre, tilsier også at MKR bør reflekterte over hvorledes Rådet best ivareta det mandatet som Kirkemøtet har gitt det. En klar forståelse av mandatet er en forutsetning for å foreta riktige prioriteringer og lage en god årsplan.

Det er behov for en tydeliggjøring og en noe mer spisset forståelse av mandatet. Sekretariatet anbefaler at MKRs virksomhet konsentreres om

- 1) saker som er prioriterte i samarbeidet med søsterkirkene og i **det økumeniske samarbeidet**, i Norges Kristne Råd og i de internasjonale økumeniske organisasjonene.
- 2) saker som står på dagsorden i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, og som er knyttet til de bilaterale **religionsdialogene** i Norge.

Rådet oppfordres til å diskutere en slik forståelse av MKRs mandat og også gi innspill til konkrete prioriteringer for 2016 ut fra oversikten som presenteres i saksorienteringen.

Rådet vil få saken tilbake på møtet i november hvor det vil foreligge et utkast til årsplan for 2016.

Forslag til vedtak:

Mellomkirkelig råd ber sekretariatet merke seg følgende innspill i arbeidet med årsplan for 2016

.....

Saksorientering

Det har vært en økende tendens over mange år til at MKRs arbeidsfelt eser ut i takt med at Den norske kirke befinner seg i et samfunn preget av økende globalisering, flerreligiøs kultur og nye utfordringer knyttet til religionens rolle i samfunnet. Etter avviklingen av statskirken har relasjonen til andre kirke- og trossamfunn – og til myndighetene – endret seg, noe som også har skapt nye og spennende utfordringer i MKRs arbeid.

Innledningsvis kan det derfor være nyttig å minne om MKRs statutter:

§ 1

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (Rådet) er Kirkemøtets organ for økumeniske og internasjonale spørsmål. Rådet er opprettet som et utvalg i medhold av kirkeloven § 24 femte ledd. Rådet utfører oppgaver som pålegges av Kirkemøtet og koordinerer disse med Kirkerådet og Samisk kirkeråd, samt med Bispemøtet.

§ 2.

Rådets hovedoppgaver er:

- a. Å samordne og fremme kontakt og fellesskap mellom Den norske kirke og andre kirker i Norge og i utlandet.*
- b. Å ivareta Den norske kirkes medlemskap i internasjonale kirkefellesskap og økumeniske organer.*
- c. Å sørge for at Den norske kirke ivaretar sine oppgaver etter avtaler om kirkefellesskap og partnerskap med andre kirker, blant annet i samarbeid med bispedømmene.*
- d. Å fremme kontakt og samarbeid med andre tros- og livssynssamfunn i Norge og bidra til dialog mellom mennesker av ulik tro lokalt, nasjonalt og internasjonalt.*
- e. Å arbeide med de teologiske og sosiale spørsmål som Den norske kirke møter i det økumeniske arbeid og avgi uttalelser som rådet selv står for, eller forberede uttalelser for Kirkemøtet.*
- f. Å fremme økumenisk kunnskap og engasjement i Den norske kirkes menigheter og bistå ved opprettelsen av lokale felleskirkelige råd.*

Pkt. 2e) tydeliggjør at MKR ikke har ansvar for internasjonale spørsmål generelt, men for dem som aktualiseres i det økumeniske samarbeidet.

Sekretariatet anbefaler derfor at MKRs virksomhet konsentreres om

- 1) saker som er prioriterte i samarbeidet med søsterkirkene og i **det økumeniske samarbeidet**, i Norges Kristne Råd og i de internasjonale økumeniske organisasjonene.
- 2) Saker som står på dagsorden i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, og som er knyttet til de bilaterale **religionsdialogene** i Norge.

Begge disse punktene vil omfatte både teologisk og sosial-etisk engasjement, men være tydelig knyttet til *økumenisk og interreligiøs samarbeid*. Dette innebærer at et mer generelt samfunnsengasjement knyttet til (alle) de såkalte 'internasjonale spørsmål' tones ned til fordel for saker som vi samarbeider økumenisk og interreligiøs om.

En lang rekke tema står på dagsorden i de økumeniske organisasjonene, så det er helt nødvendig for MKR å velge ut våre prioriteringer og avklare hvilke konkrete tiltak vi skal bidra med inn i samarbeidet.

MKR skal fortsatt ha en viktig rolle som formidler av røster fra det global kirkefelleskapet inn i det norske samfunnet. Mandatet (2e) gir rådet rett til å uttale seg på egne vegne og skal være en kritisk og 'profetisk' røst inn i norsk kirke- og samfunnsdebatt.

I praksis vil ikke ansvars- og arbeidsområdene bli så ulike dem vi har i dag, men det er likevel nyttig med en noe mer spisset forståelse av MKR som et organ ansvarlig for økumenikk – og slik sekretariatet forstår mandatet – for 'internasjonale spørsmål' som er relevante i det økumeniske samarbeidet.

Dette kan også hjelpe oss til å avklare hva i de 'internasjonale spørsmål' som ligger til MKRs ansvarsområde, og hva som er internasjonale forhold som påvirker nasjonale forhold og som ligger til Kirkerådets ansvarsområde. En illustrasjon kan være at generelt arbeid med klima og miljø ligger til Kirkerådets arbeidsområde, mens MKR tar et særlig ansvar for det som impliserer de internasjonale økumeniske organisasjonene og andre trossamfunn. Det forutsetter naturligvis – slik tilfelle i dag – en omforent rolleforståelse og et nært samarbeid mellom MKR og Kirkerådet.

I og med at et nyvalgt råd skal følge opp planene for 2016, kan det være nyttig at det avtroppende rådet har en skjerpet bevissthet på MKRs mandat når det skal vedta årsplanen for 2016.

Det tas utgangspunkt i at planen i 2016 vil følge samme mal som i 2015 og være knyttet til Visjonsdokumentet. Rådet vil på sitt møte i november drøfte en detaljert plan. På møtet i september er det ønskelig med innspill på overordnet plan.

Større begivenheter som vil prege arbeidet i 2016

- KVs sentralkomitémøte i Trondheim 22.-28. juni 2016 (med flere formøter)
- Forberedelse til LVFs generalforsamling i 2017
- Reformasjonsmarkeringen (Bibelselskapets 200 år)
- Olavsfestdagene med tema 'Mammon' - ref. LVF 'Not for sale'

Oppfølging av KM-sak 2014

- Den norske kirke og menneskerettighetene

KM-saker 2016

- Kirken – på veg mot en felles visjon
- Religionsmøte og dialog

Forberedelse av KM-saker 2017

- LVFs generalforsamling
- Sak om økonomi og etikk

Forslag til prioriterte saksområder i 2016 (ikke prioritert rekkefølge)

- Kompetansebygging i nye råd (MKR, BDR)
- Kommunikasjon (nettside mm)

- Økumenisk teologi, kirkens enhet (Dnk internt, NKR, avtaler og organisasjoner)
- 'Luthersk folkekirke' (kirkeordning, Dnk i det nye Norge)
- Søsterkirkesamarbeid

- Religionsdialog, religiøs ekstremisme, antisemittisme (STL 20 år)

- Klimarettferdighet, økonomisk rettferdighet

- Fred, menneskerettigheter
 - Trosfrihet og minoriteter (bl.a. kristne i Midtøsten)
 - Migrasjon
 - Fred og forsoning (Midtøsten, Nigeria, Sri Lanka)
 - Kjønn, religion og vold (mulig KM-sak 2018?)

- Midtøsten (jf. mange av de andre pkt.)

Økonomiske/administrative konsekvenser

Planene vil senere samordnes med budsjettarbeidet i Kirkerådet.

DEN NORSKE KIRKE
– en evangelisk-luthersk folkekirke

Mer himmel på jord

Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være

bekjennende

Vi tilber og bekjenner troen på den treenige Gud sammen med den verdensvide kirken.

åpen

Vi er et fellesskap preget av likeverd, deltakelse og respekt for mangfold.

tjenende

Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet og verner om skaperverket.

misjonerende

Vi vitner om Jesus Kristus lokalt og globalt.

I perioden 2015-2018 vil vi at:

1. Gudstjenestelivet blomstrer

- Gudstjenesten gir et møte med det hellige, med Gud.
- Gudstjenesten er et åpent, deltakende og inkluderende fellesskap.
- Gudstjenesten knytter oss til hele den verdensvide kirken.
- Kirken har vigslar som feirer kjærligheten og ber om Guds velsignelse over samlivet.
- Kirken lar etterlatte møte omsorg og få oppleve en verdig gravferd der de får legge den døde i Guds hender.
- Kirken ivaretar og fornyer kirkemusikken og gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk.

2. Flere søker dåp og trosopplæring

- Medlemmer i Den norske kirke doper barna sine.
- Alle døpte og tilhørende i alderen 0–18 år blir invitert til trosopplæring som gjør at de føler seg hjemme i kirken, og som gir kunnskap om kristen tro.
- Konfirmasjonstiden gir næring til tro og liv.
- Aldersgruppen 18–30 år erfarer at kirken er relevant, livsnær og tilgjengelig.
- Kirken har trosopplæring for voksne.
- Samisk kirkeliv er livskraftig og likeverdig, og samisk språk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen.

- Kvensk språk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen.

3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet

- I samarbeid mellom menigheter og diakonale institusjoner fremmer kirken omsorg, verdighet og respekt.
- Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og respekt for skaperverket.
- Misjon er del av menighetens identitet og et uttrykk for at Gud har gjort oss til sine sendebud.
- Kirken er en relevant aktør i mediesamfunnet.
- Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør i det norske samfunnet i samarbeid med myndigheter, livssynssamfunn, kulturliv og ulike organisasjoner.
- De som er nye i Norge, finner sin plass i menighetene i Den norske kirke eller i sine egne trossamfunn.
- Kirken legger vekt på religionsdialog.

4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

- Kirken inspirerer til deltakelse og sikrer gode arbeidsforhold for frivillige og tilsatte.
- Kirken styrker rekruttering til kirkelig tjeneste i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene og utdanningsinstitusjoner.

*Dette visjonsdokumentet ble vedtatt av Kirkemøtet 2014
(sak KM 07/14)*

DEN NORSKE KYRKJA

– ei evangelisk-luthersk folkekyrkje

Meir himmel på jorda

Kyrkja vitnar i ord og gjerning om frelse, fridom og håp i Jesus Kristus ved å vere

vedkjennande

Vi tilber og vedkjenner trua på den treeinige Gud saman med den verdsvide kyrkja.

open

Vi er eit fellesskap prega av likeverd, deltaking og respekt for mangfald.

tenande

Vi viser miskunn, fremjar rettferd og vernar om skaparverket.

misjonerande

Vi vitnar om Jesus Kristus lokalt og globalt.

I perioden 2015-2018 vil vi at:

1. Gudstenestelivet blomstrar

- Gudstenesta gir eit møte med det heilage, med Gud.
- Gudstenesta er eit ope, deltakande og inkluderande fellesskap.
- Gudstenesta knyter oss til heile den verdsvide kyrkja.
- Kyrkja har vigslar som feirar kjærleiken og bed om Guds velsigning over samlivet.
- Kyrkja lar etterlatne møte omsorg og få oppleve ei verdig gravferd der dei får leggje den døde i Guds hender.
- Kyrkja varetar og fornyar kyrkjemusikken og gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk.

2. Fleire søker dåp og trusopplæring

- Medlemmer i Den norske kyrkja døyper barna sine.
- Alle døypte og tilhøyrande i alderen 0–18 år blir inviterte til trusopplæring som gjer at dei kjenner seg heime i kyrkja, og som gir kunnskap om kristen tru.
- Konfirmasjonstida gir næring til tru og liv.
- Aldersgruppa 18–30 år erfarer at kyrkja er relevant, livsnær og tilgjengeleg.
- Kyrkja har trusopplæring for vaksne.
- Samisk kyrkjeliv er livskraftig og likeverdig, og samisk språk og kultur blir varetatt i gudstenestelivet og trusopplæringa.

- Kvensk språk og kultur blir varetatt i gudstenestelivet og trusopplæringa.

3. Folkekyrkja engasjerer seg i samfunnet

- I samarbeid mellom kyrkjelydar og diakonale institusjonar fremjar kyrkja omsorg, verdigheit og respekt.
- Kyrkja fremjar menneskeverd, fred, menneskerettar og respekt for skaparverket.
- Misjon er del av kyrkjelydens identitet og eit uttrykk for at Gud har gjort oss til sine sendebod.
- Kyrkja er ein relevant aktør i mediasamfunnet.
- Kyrkja er ein tydeleg og konstruktiv aktør i det norske samfunnet i samarbeid med styresmakter, livssynsamfunn, kulturliv og ulike organisasjonar.
- Dei som er nye i Noreg finn sin plass i kyrkjelydane i Den norske kyrkja eller i sine egne trussamfunn.
- Kyrkja legg vekt på religionsdialog.

4. Fleire får lyst til å arbeide i kyrkja

- Kyrkja inspirerer til deltaking og sikrar gode arbeidsforhold for frivillige og tilsette.
- Kyrkja styrkjer rekruttering til kyrkjeleg teneste i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonane og utdanningsinstitusjonar.